

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 11

01.06.2018 – 15.06.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Солідарність ЄС є запорукою миру в Європі</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	5
Зовнішня політика	11
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	11
<i>Лід скрес: Захід відступає, а Путін бере на себе роль будівничого нового багатопольярного світового порядку.....</i>	<i>11</i>
Двосторонні відносини.....	13
США	13
ІСПАНІЯ.....	13
ЛІХТЕНШТЕЙН.....	14
КАНАДА.....	16
ТУРЕЧЧИНА.....	16
СЕРБІЯ.....	17
АЗЕРБАЙДЖАН	17
Опір російській гібридній війні	19
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	19
<i>«Бастіон миру на Землі», який є загрозою усьому цивілізованому світу</i>	<i>19</i>

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Солідарність ЄС є запорукою миру в Європі

Останнім часом ми спостерігаємо як різні політичні погляди в ЄС привносять невизначеність у єдину лінію політики, що стає викликом солідарності у самій організації. Лунало багато заяв від європейських політиків щодо України та Росії, і часом їх погляди відрізняються полярністю.

Нещодавно Президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер у Брюсселі закликав поновити зв'язки з Росією та покінчити з «цькуванням». Юнкер вірить, що потрібно поновити зв'язки з Росією з огляду на її розмір і значення. «Я не дуже задоволений станом наших відносин. Ми ніколи не прийнемо того, що Росія зробила з Кримом чи східною Україною. Але ми маємо пам'ятати, що територія ЄС значно менша за територію РФ» – заявив Юнкер.

Разом з тим він додав: «Нам потрібно повернутися до, я б не сказав нормальних відносин з Росією, але є так багато областей, де ми можемо краще співпрацювати у дослідженнях, інноваціях та ін. Ми не забуваємо про наші розбіжності і відмінності. **Але з оцим цькуванням Росії треба покінчити**».¹ Пізніше, 8 червня на прес-конференції з нагоди саміту G7 у Канаді, пан Юнкер відзначив: «Що стосується Росії, потрібно нагадати ряд принципів. Росія, згідно з нашим аналізом і переконанням, **порушила міжнародне право, анексувавши Крим і те, що вона зробила в східній Україні**. Такий принцип. Але, крім цього, **явно є хороші причини відновити відносини з інших питань**, крім тих двох, що я щойно назвав. Потрібно, щоб ми вели розмову, що ми і робимо, і не тільки з учорашнього дня», - сказав голова Європейської комісії.²

Схожі заяви про ліквідацію санкцій з Росії звучать і від деяких політиків Німеччини, Італії, Франції, Нідерландів та інших країн. Про зміщення акцентів у відносинах з Путіним свідчать і візити Меркель та Макрона до РФ. Проте, не варто забувати досвід історії. Європа вже раз виховала диктатора, який розв'язав криваву війну у світі. **Цілковита безкарність Путіна веде до нароццування його апетитів**, а з огляду на його ідеологічні та стратегічні мотиви, це не лише проблема України, **це є прямою загрозою європейським демократичним**

¹ <https://www.theguardian.com/world/2018/may/31/russia-bashing-must-stop-says-jean-claude-junker>

² <https://www.euointegration.com.ua/news/2018/06/8/7082876/>

цінностям та принципам, що в результаті може привести до розпаду ЄС.

Напад на Грузію, анексія Криму, ведення війни на Сході України, збиття малайзійського «Боїнгу» рейсу МН17, інформаційно-гібридна війна проти Західної цивілізації, нехтування нормами міжнародного права, події у Солсбері, участь у Сирійській кризі на боці Асада, втручання у вибори інших країн, відкрита брехня російських ЗМІ – це не увесь список агресивних дій Кремля на міжнародній арені. Якщо Європа і надалі буде говорити з Кремлем на рівні після таких дій, це означає крах стабільності і миру на континенті. **Поновити зв'язки з державою агресором – це означає визнати і схвалити такі злочинні діяння, які вже забрали життя більш ніж 10 тис. осіб та принесли хаос у ментальне та фізичне середовище націй.** Якщо якась держава дозволяє собі брутальне нехтування кордонів інших держав, і не отримує за це не більше ніж вербального засудження та санкцій, які певні політичні сили хочуть відмінити, це ще більше розпалює агресивні апетити.

Такими заявами Європа наражається на велику небезпеку, яку ще не може повною мірою досягнути. Українці вже мають досвід гіпертрофованої дипломатичності до Москви, наслідком якої є російська воєнна агресія, анексія частини української суверенної території та понівечення десятків тисяч людських життів. І не буде великим дивом, коли Росія захоче анексувати території європейський країн, які колись були у складі СРСР, адже не дарма Путін вважає розпад СРСР найбільшою геополітичною катастрофою. Таким чином, від консolidованої позиції ЄС щодо Росії сьогодні, залежить безпекове майбутнє усього континенту завтра.

Інші події в ЄС

Євродепутат: Путін платить своїм симпатикам у Європарламенті, ми маємо докази

01.06.2018

У Європарламенті активно діють прихильники президента Росії Владіміра Путіна, які отримують гроші з Москви.

Про це заявив литовський європарламентар, голова групи Європейського парламенту "Друзі європейської України" Петрас Ауштревичюс, передає "Укрінформ".

"У нас багато неупереджених у поглядах людей, і ми володіємо інформацією про ситуацію в Україні, є сильними її прихильниками. Ми робимо максимум того, що ми можемо, в цьому відношенні. Знову ж таки, я повинен визнати, що є симпатиками Путіна, і Путін платить їм. Ми маємо докази", - сказав він.

У Європарламенті кількісно переважають ті, хто не підтримує російського президента, але вплив кремлівської політики відчувається, пояснив він.

"Я думаю, що людей зі здоровим глуздом набагато більше, ми більшість. Але, знову ж таки, ми не повинні заперечувати присутність людей з іншими переконаннями. Вони мають прокремлівську позицію. Ось чому повинні визнати, що триває боротьба. Але це політика. Проникнення політики Путіна в Європі величезне. Через пропаганду, через дезінформацію, ми бачимо результати, тому що розуми отруєні", - додав член Європарламенту.

Нагадаємо, група депутатів Європарламенту пропонує ввести санкції проти близького оточення президента Росії Володимира Путіна та підприємств, пов'язаних з Кремлем.

Європейська правда

ЄС закликає новий уряд Італії до «єдності у ключовий момент»

01.06.2018

Президент Європейської ради Дональд Туск привітав новопризначеного прем'єр-міністра Італії Джузеппе Конте, заявивши, що Європейський Союз потребує "єдності та солідарності більше, ніж коли-небудь".

Про це пише [Reuters](#).

Президент Італії Серджіо Маттарелла затвердив у п'ятницю Джузеппе Конте в якості прем'єр-міністра першого антисистемного уряду Західної Європи, метою якого є скорочення податків, підвищення витрат на соціальне забезпечення і перегляд правил Європейського Союзу щодо бюджету та імміграції.

"Ваше призначення відбувається у вирішальний момент для Італії і всього Європейського Союзу", - сказав Туск у листі. "Для подолання спільних викликів нам як ніколи потрібні єдність і солідарність", - додав він.

У четвер, 31 травня, після невдачі сформувати технократичний уряд на чолі з екс-чиновником МВФ Коттареллі лідери італійських популістських партій "Руху 5 зірок" та "Ліги" домовились про формування уряду.

На посаду міністра фінансів запропоновано компромісну фігуру – професора економіки Джованні Тріа, який підтримує членство країни у єврозоні.

Лідер "Ліги" Маттео Сальвіні та лідер "Руху 5 зірок" Луїджі Ді Майо обіймуть посади віце-прем'єрів. Сальвіні також буде міністром внутрішніх справ, а Ді Майо – міністром промисловості.

Європейська правда

Європарламент закликає «реанімувати» та розширити Шенгенську зону

01.06.2018

Європейський парламент закликає до приєднання Румунії, Хорватії і Болгарії до Шенгенської зони.

Про це пише [Euractiv](#).

Через міграційну кризу і терористичні загрози деякі європейські країни відновили внутрішні прикордонні перевірки, хоча ця міра суперечить принципам Шенгену і загрожує свободі пересування європейських громадян.

Депутати Європарламенту засудили введення перевірок у щорічній доповіді про стан Шенгенської угоди. Доповідь прийняли 439 голосами, проти - 157, 80 утрималися. Європарламент посилає "сильний і позитивний сигнал Європейській комісії", сказав португальський депутат Європарламенту і доповідач Карлос Коельо (EPP).

"Ми повинні повернути Шенген нашим громадянам. Наше послання державам-членам настільки ж сильне: вони повинні дотримуватися всіх правил, а не тільки тих, які вони хочуть", - зазначив він.

Серед прикордонних перевірок, зазначених у доповіді, фігурує Італія, яка закрила свій кордон з Австрією на прохання Німеччини. Сама Німеччина пішла цим же шляхом. Ефект доміно поширився на Чехію та Словаччину, які також захотіли контролювати потік мігрантів з австрійського кордону (та угорського кордону у випадку Словаччини).

Франція також встановила прикордонний контроль в результаті терористичної загрози на території з 2015 року. Ці заходи контролю продовжувалися кілька разів (останній був продовжений до квітня 2018 року), в той час як теоретично відступ від правил не може тривати більше двох років. Кордон між Францією та Італією особливо прискіпливо перевіряють, головним чином для контролю за потоками мігрантів в межах Шенгенської зони. Острів Лампедуза є місцем прибуття багатьох мігрантів.

На кордоні в Північній Італії також спостерігалось зростання мігрантів з Північної Африки, які перетинають гірські перевали, щоб дістатися до Франції. Відновлення прикордонного контролю дозволило повернути більшість мігрантів назад в Італію.

У доповіді йдеться про те, що повернення до жорстких кордонів ЄС "серйозно впливає на життя європейських громадян і серйозно підриває їхню довіру до європейських інститутів".

Нагадаємо, президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер, виступаючи в Європарламенті, запропонував розширити Шенгенську зону, включивши в неї Болгарію, Румунію і Хорватію.

Європейська правда

У Литві стартують найбільші в історії країни національні військові навчання

01.06.2018

1 червня у Литві розпочинаються найбільші в історії країни національні військові навчання *Perkūnas grūšmas 2018*.

Про це повідомляє видання [Ukmerge](#).

Протягом двох тижнів литовські збройні сили як самостійно, так і з союзниками по НАТО, оскільки з 3 по 15 червня пройдуть спільні навчання країн Балтії, будуть відпрацьовувати низку операцій для кращого захисту країни.

У навчаннях Perkūnas gamusimas 2018 візьмуть участь 9 тисяч осіб – солдати і офіцери збройних сил Литви та представники інших інституцій та цивільних організацій у підпорядкуванні сил безпеки Литви.

Незважаючи на національний статус маневрів, в деяких епізодах будуть брати участь союзники Литви зі зведеного батальйону НАТО під командуванням Німеччини, експедиційного корпусу під керівництвом Великої Британії та контингенту Португалії.

"Завданням навчань оборонного характеру є підготовка армії до забезпечення безпеки країни і регіону, суверенітету Литви", - заявив в Генштабі литовської армії.

Європейська правда

Британія представить пропозиції щодо Brexit до червневого саміту ЄС

03.06.2018

Велика Британія підготує хороший набір пропозицій щодо політики Brexit до зустрічі лідерів Європейського Союзу в цьому місяці.

Про це заявив міністр внутрішніх справ секретар Саджид Джавід, повідомляє Reuters.

"Я абсолютно впевнений, коли ми дійдемо до червневого засідання Ради, у прем'єр-міністра буде хороший набір пропозицій, і наші колеги в Європі позитивно на них відреагують", - сказав Джавід.

Він сказав, що ці пропозиції будуть відповідати попереднім заявам прем'єр-міністра Терези Мей і що обіцяний документ про політику Brexit буде опублікований до початку саміту, який відбудеться 28-29 червня.

Міністр також спростував інформацію британських ЗМІ про те, що нездатність дійти згоди про вихід з ЄС призведе до негайної нестачі медикаментів, палива і продуктів харчування.

Нагадаємо, Ірландія вже заявила, що Британія протягом двох тижнів повинна подати письмові пропозиції того, яким чином вона має намір забезпечувати безперешкодний кордон після Brexit.

Європейська правда

Президент Словенії доручить сформувати уряд лідеру правих

04.06.2018

Президент Словенії заявив, що запропонує мандат на формування уряду лідеру правої опозиції, чия партія здобула більшість голосів на парламентських виборах цими вихідними.

Про це повідомляє Associated Press.

Словенський президент Борут Пахор заявив у понеділок, що надасть шанс зібрати парламентську більшість колишньому прем'єр-міністру Янезу Янші після того, як його антиіммігрантська Словенська демократична партія отримала близько 25% голосів виборців.

"Я не зобов'язаний винагороджувати мандатом переможця виборів, але я зроблю це, тому що я твердо вірю в демократію", - заявив Пахор.

Інші партії, які потрапили у 90-місний словенський парламент, виключають можливість коаліції з Яншею через його екстремістські погляди. Вони, швидше за все, сформують центристську коаліцію.

Європейська правда

**У Литві ЗМІ хочуть прирівняти до стратегічних підприємств
05.05.2018**

Прем'єр Литви Саулюс Скверняліс заявив, до власників засобів масової інформації слід застосовувати ті ж вимоги, що й до інвесторів у стратегічні підприємства.

Про це повідомляє портал [Delfi](#).

Прем'єр підтримав пропозицію парламентського Комітету з національної безпеки і оборони виробити поправки до закону, щоб ліцензії на транслявання і ре-трансльований зміст видавалися тільки в тому випадку, якщо власники і керівники ЗМІ "відповідають вимогам бездоганної репутації та інтересам національної безпеки".

"В плані введення певних ліцензій або порядку ситуація схожа на ситуацію з нашими стратегічними підприємствами, у всякому разі може бути схожа. Головне - що держава повинна знати, хто власник ЗМІ і чи не є це загрозою нашій національній безпеці", - сказав Скверняліс.

У відповідності з законом про захист важливих для забезпечення національної безпеки об'єктів, інвесторами у стратегічні підприємства Литви можуть бути тільки ті особи, які не становлять загрози для інтересів нацбезпеки. Щодо них проводять спеціальну перевірку.

"На сьогоднішній день є прийнятий і діючий закон, є процедури, в яких беруть участь і спецслужби, і спеціальна робоча група, сформована при уряді, і вона оцінює це. Якщо цей сегмент (ЗМІ – ред.) потрапив би в дану область регулювання, я не побачив би якоїсь загрози", - заявив прем'єр Литви.

Європейська правда

**Єврокомісар Шефчович готовий поборотися за посаду
Єврокомісії**

05.05.2018

Європейський комісар від Словаччини і віце-президент Єврокомісії у справах енергетичного союзу Марош Шефчович у понеділок заявив, що готовий поборотися за крісло голови Європейської комісії.

Про це повідомляє [Politico](#).

У Братиславі на зустрічі соціал-демократів з країн Вишеградської четвірки - Словаччини, Чехії, Угорщини та Польщі, а також Болгарії - чехи представили пропозицію про висунення кандидатури Шефчовича.

"Я готовий використати цю пропозицію наших чеських партнерів і позитивні сигнали від інших партнерів в регіоні", - сказав Марош Шефчович у письмовому коментарі Politico.

"Я вважаю, що європейські соціал-демократи можуть багато чого запропонувати з точки зору вирішення поточних проблем, і я хотів би, серед іншого, зосередитися на шляхах модернізації наших економік, зробити їх більш чистими, розумнішими, гарантуючи, що ніхто не залишиться позаду", - додав віце-президент ЄК.

Заява Шефчовича надійшла майже за рік перед виборами до Європейського парламенту, новий склад якого буде затверджувати кандидатуру нового президента Європейської комісії.

Партія європейських соціалістів, друга за величиною група в Європейському парламенті, ще не визначилася зі своїм кандидатом. Проте група вже взяла курс на процес висунення кандидата, відповідно до якого посаду глави Єврокомісії отримає кандидатура, висунута найбільшою політичною коаліцією в Європейському парламенті.

Інші можливі кандидати від соціалістів - глава зовнішньополітичного відомства ЄС Федеріка Могеріні і колишній президент Європарламенту Мартін Шульц.

Європейська правда

Президент Європарламенту: ЄС не хоче торгівельної війни, але захищатиме себе

06.06.2018

Президент Європарламенту Антоніо Таяні пообіцяв європейським виробникам захист від нових американських мит. Про це він написав у Twitter.

"Європа реагує на американські заходи щодо сталі/алюмінію, як це було обіцяно. Мита на певні товари імпорту із США підвищуються з липня. Ми не хочемо торгівельної війни, але ми будемо захищати європейських робітників, промисловості та споживачів", - написав Таяні.

Нагадаємо, Єврокомісія з липня планує встановити мита на американські товари загальною вартістю 2,8 млрд євро. Цей крок стане відповіддю на запровадженні президентом США Дональдом Трампом підвищені мита на імпортовані з Європи сталь та алюміній.

Крім того, Єврокомісія оновила Статут про блокування, який забороняє особам ЄС дотримуватись екстериторіальних санкцій США, дозволяє компаніям відшкодовувати збитки, завдані такими санкціями, і скасовує дію в ЄС будь-яких рішень іноземних судів на їх основі.

Велика Британія, Франція, Німеччина та Служба зовнішніх дій ЄС офіційно закликали Сполучені Штати звільнити європейські компанії від будь-яких санкцій, які США вводять проти Ірану після виходу з ядерної угоди.

Європейська правда

Швеція дала згоду на будівництво «Північного потоку - 2»

07.06.2018

Швеція дозволила будівництво двох ниток газопроводу "Північний потік-2" у своїй економічній зоні.

Про це повідомив міністр підприємництва та інновацій Мікаель Дамберг, повідомляє Sveriges Radio.

За його словами, уряд Швеції не зміг сказати "ні" менеджменту "Північного потоку-2".

Як повідомлялося, у німецькому Лубміні почалося будівництво газової приймальної станції у рамках проекту газопроводу "Північний потік-2".

Супротивники проекту - у тому числі Польща, країни Балтії, Україна, Молдова, США та Данія - стверджують, що "Північний потік-2" збільшить залежність ЄС від "Газпрому", який вже постачає близько третини об'ємів газу в ЄС.

Крім Німеччини, Фінляндія також схвалила будівництво газопроводу, довжина якого складе 1200 кілометрів. Канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила, що проект "Північний потік-2" не може бути реалізований без збереження України як країни-транзитера.

Цим трубопроводом газ із Росії має постачатися дном моря до Німеччини.

Європейська правда

Бельгія, Данія та Нідерланди створюють командування спецоперацій

08.06.2018

Міністри оборони Бельгії, Данії та Нідерландів підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо створення Комбінованого командування спеціальних операцій (C-SOCC).

Про це повідомляє сайт НАТО.

Після формування це трьохнаціональне командування спеціальних сил візьме участь в Силах реагування НАТО і зможе підтримувати операції НАТО, а також інші багатонаціональні місії.

Троє міністрів запустили підготовчу роботу із формування C-SOCC, підписавши лист про наміри в лютому 2017 року. C-SOCC планує досягти початкового оперативного потенціалу в 2019 році і буде повністю функціонувати з 2021 року.

Заступник генерального секретаря НАТО Роуз Геттемюллер високо оцінила цю ініціативу як "надзвичайно своєчасну".

Вона додала, що "ця трьохнаціональна ініціатива служить важливим нагадуванням про те, що Сили спеціальних операцій сьогодні все частіше діють в багатонаціональному контексті".

Штаб-квартира НАТО із спеціальних операцій в бельгійському Монсі надасть консультації та підтримку для розробки C-SOCC, забезпечивши створення нової структури відповідно до доктрини і стандартів НАТО.

Європейська правда

Президент Естонії: Захід повторить власну помилку, якщо забуде про війну в Україні

13.06.2018

Президент Естонії Керсті Кальюлайд застерегла Захід від повторення власної помилки, коли після російсько-грузинської війни 2008 року західні країни почали дискусії про повернення "бізнесу як зазвичай" з Росією.

Про це вона заявила в інтерв'ю виданню New Eastern Europe.

Кальюлайд наголосила, що зараз важливо не забувати, що відбувається в Україні.

"Це війна. І ми повинні називати її війною" - сказала президент Естонії.

"Є ризик звикнути до всього, що відбувається там і не зреагувати належним чином та почати дискусії про повернення до бізнесу як зазвичай" - зазначила вона. При цьому Кальюлайд нагадала, що Захід вже вчинив таку саму помилку після війни у Грузії 2008 року і не повинен її повторити.

"Це стосується не лише України, а й нашої власної безпеки – відповісти на удар, який підриває архітектуру міжнародної безпеки" - наголосила вона.

Нагадаємо, президент Естонії Керсті Кальюлайд закликала називати те, що діється в Україні війною, а не замороженим конфліктом.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Лід скрес: Захід відступає, а Путін бере на себе роль будівничого нового багатопольярного світового порядку

8-9 червня 2018 року відбулася чергова зустріч «Великої сімки» у Шарлевуа, Канада. У спільному комюніке саміту G 7 мовиться, що країни, у разі потреби можуть ввести додаткові обмежувальні заходи, щоб «збільшити ціну, яку платить Росія за свої дії» в Україні. «Ми знову заявляємо про засудження незаконної анексії Криму та підтверджуємо нашу безперервну підтримку суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України у межах її міжнародно визнаних кордонів... Ми зберігаємо нашу готовність допомогти Україні в реалізації її амбіційної і необхідної програми реформ», - йдеться у документі.³

Незважаючи на позитивні для України твердження у документі, все ж таки варто відзначити про втрату єдиної позиції світових лідерів стосовно Росії, та конфлікту інтересів між ЄС та США. Це у свою чергу цілком вигідно Кремлю. У пресі зустріч G 7 назвали найбільш суперечливою за всю історію цього клубу, адже вона продемонструвала розлом у відносинах між США та рештою.

Напередодні, незважаючи на значне напруження у відносинах та запровадження санкційного режиму щодо Росії, Трамп закликав повернути РФ до «Великої сімки». Американський президент наголосив, що повернення Росії стало би «активом» для всіх країн і «так було би краще для всіх». «Ми шукаємо миру для світу...», - сказав Трамп.⁴ Цю ідею підтримав і Прем'єр Італії, проте пізніше залишився солідарним з позицією решти країн G 7. Лідери «Великої сімки» - різко засудили такі випадки.

Показовою стала заява глави МЗС РФ Сергія Лаврова, що Росія ніколи не просила повернути її в G8 і вважає «двадцятку» найперспективнішим форматом на майбутнє. Кульмінацією політичних дебатів у рамках G7 стало не підписання Сполученими Штатами Америки спільного комюніке. Причиною того стало те, що Трюдо на прес-конференції назвав мита, які США ввели на ввезення алюмінію і сталі, «каральними» і неприйнятними наголосивши, що Трампа чекає жорстка відповідь на його «нечесні» дії.

³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/9/7082904/>

⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/9/7082904/>

Тим часом, поки продовжуються баталії да західному дипломатичному фронті, Путін взяв участь у саміті ШОС, де впевнено підкреслив, що вважає країни ШОС набагато перспективнішими і цікавішими в економічному плані, ніж країни «сімки». Також російський глава підкреслив, що зараз не можна не помітити внутрішні проблеми в «Великій сімці». Разом з тим він додав, **що Росія не виходила з G8 і чекає лідерів «великої сімки» в Москві.**⁵

Така поведінка Президента РФ, його останні заяви ЗМІ чітко показують – центр сили змістився у бік РФ, а Путін став новим будівничим, що вибудовує новий світовий порядок, який судячи з заяв російського лідера, буде відбуватися на основі ШОС. Він не збирається підлаштовуватися під чийсь формати. У нього на меті формування власного порядку денного, і схоже що країни Заходу, в силу своєї політики умиротворення агресора, визнають зверхність Путіна. Про це, зокрема, свідчать візити Меркель, Макрона, Абе до Росії та візит Путіна до Австрії; заклики зняти санкції з Росії у Європі; згода Німеччини і Швеції на будівництво «Північного потоку - 2» тощо.

Так, Кремль демонструє перевагу над Заходом, а останній готовий йти на поступки, і не буде несподіванкою, коли європейці пристануть на план Штайнмаєра, що поставить жирну крапку у питанні Криму (про це зокрема свідчать результати переговорів «Нормандського формату»). Росія позиціонує себе як наддержава, яка впливає на світові процеси, і це зокрема підтверджують слова Трампа щодо повернення РФ до G7: «У нас є світ, яким треба керувати». **І схоже, що цей світ буде поділений на сфери впливу між Росією та США на зустрічі лідерів цих країн у Відні. РФ буде визнана глобальним гравцем з домінуючою роллю в Європі. Президент Росії заявив на прес-конференції саміту ШОС, що його зустріч з Президентом США потрібна і важлива.**⁶ **Нині ж перед Україною постає питання: чи не стане вона розмінною монетою у досягненні компромісів між світовими центрами сили, як свого часу стала Чехословаччина у 1938 році?**

На фоні усіх цих подій, 11 червня була проведена зустріч у «Нормандському форматі» на рівні Міністрів закордонних справ. Очевидно ця зустріч передувє зустрічі на рівні глав держав. Власне, які результати цей формат може принести, якщо Росія не зацікавлена у вирішенні ситуації на Донбасі. Лавров знову висунув проект резолюції Радбезу ООН про нібито миротворчу місію, що лише супроводжує представників СММ ОБСЄ та більше нічого не робить.⁷ Разом з тим голова МЗС Франції Дріан заявив, що контингент може з'явитися тільки після прогресу в Мінських домовленостях. **Його логіка розвитку подій збігається з російською.** Адже на перемовинах Волкер-Сурков мова йшла про введення миротворців, а потім виконання Мінську.

Сторони домовилися проводити консультації експертів щодо так званої «формули Штайнмаєра», автором якої є теперішній президентом Німеччини. Ця формула передбачає, що Закон про особливий статус Донбасу вступить у силу після проведення там виборів, які повинні бути визнані ОБСЄ чесними.⁸

⁵ <https://novyny.online.ua/798448/putin-vidznachiv-sya-chergovoyu-samovpevnenoyu-zayavoyu-pro-rosiyu-v-g8/>

⁶ <https://ukr.segodnya.ua/world/russia/putin-sdelal-zayavlenie-o-vstreche-s-trampom-1145477.html>

⁷ <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2478982-normandskij-format-v-ponedilok-zavdanna-vitisnuti-vse.html>

⁸ <https://glavcom.ua/publications/normandskij-format-ministri-zustrilis-vpershe-za-16-misyaciv-504713.html>

Таким чином, спостерігається послаблення позицій України на міжнародній арені. Характер присутності України є більш об'єктний аніж суб'єктний. Ще одним інформаційним приводом до занепокоєння України є те, що англомовна редакція агентства Deutsche Welle опублікувала статтю, присвячену зустрічі глав МЗС країн нормандської четвірки у Берліні. І у тексті статті агресія РФ проти України була названа «громадянською війною». Напередодні Британська газета The Times опублікувала мапу України без Криму. **Усе це вимагає продуманої стратегії дій від українського керівництва, адже ситуація на міжнародній арені набирає все більш загрозливого характеру.**

Двосторонні відносини

США

Президент провів телефонну розмову з Держсекретарем США 02.06.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Держсекретарем США Майком Помпео.

Петро Порошенко привітав Майка Помпео із офіційним призначенням на посаду Державного секретаря США.

Співрозмовники обговорили зміцнення співпраці в галузі безпеки та оборони. Президент подякував американській стороні за надання Україні протитанкових ракетних комплексів «Джавелін». Також було обговорено безпекові виклики внаслідок реалізації проекту «Північний потік – 2».

Петро Порошенко і Майк Помпео скоординували позиції в контексті оголошення висновків розслідування збиття літака рейсу МН17 і відзначили важливість продовження санкційної політики проти Росії.

Президент України наголосив на важливості продовження тиску на Росію задля звільнення всіх українських заручників.

Глава держави поінформував про хід реформ в Україні в контексті співпраці з Міжнародним валютним фондом, зокрема щодо процесу формування ефективної антикорупційної інфраструктури.

Петро Порошенко запросив Майка Помпео відвідати Україну з візитом.

Інтернет-представництво президента України

Іспанія

Україна та Іспанія домовилися активізувати співпрацю за різними напрямками – зустріч Глави Української держави та Прем'єр-міністра Іспанії

04.06.2018

Президент України Петро Порошенко в ході офіційного візиту до Королівства Іспанія провів зустріч із Прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом. Глава Української держави підкреслив, що візит до Іспанії є надзвичайно успішним, важливим. Він зауважив, що за 22 роки це перший офіційний візит Президента України до Іспанії.

«Відбулися дуже продуктивні зустрічі з Прем'єр-міністром Педро Санчесом. Це перша міжнародна зустріч новообраного Прем'єр-міністра, і взагалі з цього почався його перший робочий день в резиденції. Дуже важливо, що ми отримали чітку позицію на підтримку суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України. Підтримку позиції продовження санкцій. Підтримку позиції України в ЄС.

Підтримку євроатлантичних амбіцій України», - розповів Глава держави у коментарі за підсумкам зустрічі.

Президент України висловив вдячність Главі іспанського Уряду за позицію підтримки нашої держави.

«Ми намітили декілька проблем. До речі, базуючись на вчорашній зустрічі з величезною українською громадою, ми чітко поставили питання про прискорення підписання Угоди про уникнення подвійного оподаткування», - наголосив Петро Порошенко.

За його словами, під час переговорів зазначалось, що цей документ підготовлений і погоджений. «І одразу ж після призначення Уряду вона буде підписана. Так само, як і буде підписана Угода про соціальний захист українських громадян. Так само будуть підписані Угоди про співпрацю в галузі сільського господарства, в галузі митної справи, юстиції і співпраці правоохоронних органів», - наголосив Президент.

«Надзвичайно важливо, що одразу ж є така широка сфера нашої кооперації», - підкреслив Петро Порошенко.

Президент України провів зустріч з Головою конгресу Королівства Іспанія

04.06.2018

У рамках офіційного візиту Президента України Петра Порошенка до Королівства Іспанія відбулася зустріч Глави Української держави з Головою конгресу депутатів Королівства Іспанія Аною Марією Пастор.

Співрозмовники відзначили високий рівень дружби та взаєморозуміння, що характеризує двосторонні українсько-іспанські відносини. Зокрема, Президент України подякував за незмінну підтримку Іспанією суверенітету і територіальної цілісності нашої держави, а також європейських прагнень українського народу.

Петро Порошенко та Ана Марія Пастор дійшли згоди щодо необхідності активізації контактів між Україною та Іспанією на міжпарламентському рівні. Спікер іспанського Парламенту подякувала за підтримку територіальної цілісності Іспанії.

Співрозмовники обговорили питання двосторонньої співпраці, загальноєвропейських викликів, зокрема пов'язаних з агресивною політикою Росії. Президент України закликав іспанський Парламент визнати Голодомор 1932-33 років геноцидом українського народу. Глава держави запросив депутатів іспанського Парламенту відвідати Україну.

Спікер іспанського Парламенту відзначила важливу роль, яку відіграє українська громада в розвитку Іспанії.

Президент України поінформував про зустріч з українською громадою в соборі Альмудена і відзначив необхідність якомога швидшого підписання Угоди про уникнення подвійного оподаткування між Україною та Іспанією.

[Інтернет-представництво президента України](#)

Ліхтенштейн

Ми заклали потужний фундамент у розвиток подальшої співпраці між нашими країнами – Президент України про візит Спадкоємного Принца Князівства Ліхтенштейн

06.06.2018

Візит Спадкоємного Принца Князівства Ліхтенштейн Алоїза в Україну не лише став черговим поштовхом для активізації діалогу між країнами, а й заклав міцну основу для подальшого розвитку співробітництва, переконаний Президент України Петро Порошенко.

«Сьогодні Україна і Ліхтенштейн починають відкривати для себе один одного. Сьогоднішній візит Спадкоємного Принца Алоїза заклав потужний фундамент у розвиток подальшої співпраці між нашими країнами», - сказав Глава держави під час спілкування з журналістами. Петро Порошенко також відзначив, що цей візит має дуже плідний, дружній і ефективний характер.

«Дуже радий активізації нашого політичного діалогу. Констатуємо зростаючий інтерес бізнесу Ліхтенштейну до ведення бізнесу в Україні. І українського бізнесу, який готовий розвивати дружні стосунки з бізнесом Ліхтенштейну», - також додав він.

Сферою, що має величезний потенціал для розбудови відносин між двома країнами, є торговельно-економічне співробітництво. Сторони домовилися про розвиток цього напрямку. «Ми домовилися, що під час наших зустрічей, під час контактів на урядовому рівні ми запровадимо зустріч з бізнес-колами для того, щоб проінформувати і показати унікальні можливості, які відкриваються для бізнесу, в тому числі і з Ліхтенштейну, в Україні», - сказав Петро Порошенко.

Президент зауважив, що інвестиції Ліхтенштейну в багато країн ЄС є досить значними, а велика частина бізнесу Ліхтенштейну знаходиться за межами Князівства і концентрується в основному в європейських країнах. «І унікальні пропозиції, які зараз здатна зробити Україна, в тому числі під час приватизації, відкриття спільних підприємств, ми впевнені, що знайдуть відповідну реакцію і підтримку з боку ліхтенштейнського бізнесу», - переконаний Глава держави.

Також Президент відзначив той факт, що більше ніж половина інвестицій, які надходять з Ліхтенштейну в Україну, спрямовані в промисловість. «Це свідчить про довготривалість і стратегічний характер планів ліхтенштейнських інвесторів по відношенню до України», - підкреслив він.

Петро Порошенко констатував, що Україна та Ліхтенштейн є і залишаються дуже надійними партнерами на міжнародній арені.

Він нагадав, що під час його попередньої зустрічі з Принцом Алоїзом у січні 2017 року обговорювались кроки щодо запровадження безвізового режиму для українських громадян для відвідання Ліхтенштейну. «І разом з запровадженням безвізового режиму з країнами ЄС, яке відбулося рівно рік тому 11 червня, коли двері ЄС були відкриті для українських громадян, одночасно, відповідно до наших домовленостей, були відкриті двері українцям для відвідання Ліхтенштейну. І я хочу окремо подякувати за цей крок Його світлості», - сказав Президент.

Глава держави також подякував Спадкоємному Принцу за ефективний і потужний внесок Ліхтенштейну в розвиток міжнародної і української культури і мистецтва. «Приємно, що Ліхтенштейн дбайливо плекає мистецькі таланти – у Міжнародній музичній академії у Вадуці уже не один рік навчаються українські стипендіати», - констатував він.

Спадкоємний Принц Князівства Ліхтенштейн, у свою чергу, відзначив, що це перший його візит в Україну і друга зустріч з Петром Порошенком. «Я радий, що цю зустріч було можливо організувати так швидко і що завдяки цій зустрічі ми можемо поглибити наші взаємовідносини», - сказав він.

«Взаємовідносини останні роки стали більш інтенсивними, не тільки на політичному рівні, завдяки цій зустрічі на найвищому рівні лідерів держав. А також у сфері культури та бізнесу, у сфері економіки», - констатував Спадкоємний Принц Алоїз.

На його думку, підвищення рівня співробітництва пов'язане також з підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та запровадженням зони вільної торгівлі. «Ми обговорили те, як можна розширити цю співпрацю», - зауважив Спадкоємний Принц, додавши, що ліхтенштейнські фірми вже працюють в Україні і нині йдеться про можливість залучення більшої кількості представників бізнесу до співпраці з Україною.

Співрозмовники також обговорили впровадження реформ в Україні. Принц Алоїз зазначив, що Ліхтенштейн може надати свою допомогу у цьому процесі.

Його світлість також зазначив, що у Ліхтенштейні навчаються студенти з України. «Не тільки студенти музичної академії, а також і з інших університетів. Завтра у нас відбудеться зустріч з колишніми студентами. Наскільки мені відомо, двоє з них вже стали професорами і працюють в Католицькому університеті у Львові. Отже, здається ми їх добре навчали», - зауважив він.

Спадкоємний Принц подякував Президенту України та його дружині за теплий прийом, цікаву програму візиту, яка була підготовлена «для кращого розуміння України і ситуації в Україні».

Інтернет-представництво президента України

Канада

Президенти України провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Канади

06.06.2018

Президент України Петро Порошенко та Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо скоординували позиції напередодні Саміту Великої сімки, який відбудеться 8-9 червня 2018 року у канадському Шарлевуа.

Петро Порошенко висловив вдячність Джастіну Трюдо за особливу увагу, яка приділяється Канадським головам України.

Глава держави поінформував про розвиток ситуації на Донбасі та триваючі порушення Росією Мінських домовленостей, а також провокування Москвою напруги на Азовському морі.

Було обговорено подальшу консолідацію підтримки України на рівні Великої сімки як у питанні відновлення територіальної цілісності та посилення політики санкцій у зв'язку із триваючою російською агресією, так і в питанні підтримки реформаторських зусиль Президента України.

Було відзначено важливість розгортання миротворчих сил під егідою ООН для врегулювання ситуації на Донбасі. Сторони також наголосили на необхідності здійснення подальшого тиску на Росію для звільнення усіх незаконно утримуваних українських політв'язнів.

Лідери двох країн привітали започаткування з 6 червня прямого авіасполучення між Києвом та Торонто.

Інтернет-представництво президента України

Туреччина

Президент провів переговори з Президентом Туреччини

12.06.2018

У рамках робочого візиту до Туреччини Президент України Петро Порошенко зустрівся з Президентом Турецької Республіки Реджепом Таїпом Ердоганом.

Лідери двох країн обговорили актуальні питання двостороннього співробітництва та міжнародного порядку денного.

П.Порошенко подякував Р.Т.Ердогану за незмінну позицію на підтримку територіальної цілісності України та захист прав кримських татар.

Президент України також закликав Президента Турецької Республіки сприяти у звільненні українських заручників.

Сторони висловилися за продовження інтенсивного політичного діалогу на найвищому рівні. Зокрема, йшлося про організацію чергової зустрічі у рамках українсько-турецької Стратегічної ради високого рівня, а також реалізацію

ініціативи щодо проведення тристороннього саміту у форматі Україна–Туреччина–Азербайджан.

Окремо наголошувалося на важливості завершення переговорного процесу щодо укладення угоди про вільну торгівлю між Україною та Туреччиною.

Президенти двох країн обмінялися також думками про шляхи розширення взаємовигідної співпраці в енергетичній, авіаційній та оборонній сферах.

Інтернет-представництво президента України

Сербія

Президент України зустрівся з Президентом Республіки Сербія

12.06.2018

У рамках робочого візиту до Туреччини Президент України Петро Порошенко провів зустріч з Президентом Республіки Сербія Александром Вучичем.

Сторони обговорили актуальні питання двостороннього порядку денного.

Йшлося про активізацію політичного діалогу, а також посилення економічної складової відносин. У цьому контексті було відзначено важливість проведення ближчим часом чергового засідання Міжурядової комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, а також доцільність продовження практики організації двосторонніх бізнес-форумів.

Президенти двох країн приділили також увагу питанням співпраці у рамках міжнародних організацій, а також взаємодії в гуманітарній сфері.

Глави двох держав погодилися з важливістю неухильного дотримання принципів суверенітету та територіальної цілісності.

Сторони домовилися про подальшу лібералізацію візового режиму та розвиток міжлюдських контактів.

Інтернет-представництво президента України

Азербайджан

Президенти України та Азербайджанської Республіки відзначили ефективну роботу двосторонніх механізмів секторальної співпраці

12.06.2018

У рамках робочого візиту до Туреччини Президент України Петро Порошенко провів зустріч з Президентом Азербайджанської Республіки Ільхамом Алієвим.

Глави держав із задоволенням констатували активізацію українсько-азербайджанського діалогу на всіх рівнях, а також ефективну роботу двосторонніх механізмів секторальної співпраці.

У контексті підготовки до проведення у Києві чергового засідання Спільної міжурядової Українсько-Азербайджанської комісії з питань економічного співробітництва було відзначене суттєве зростання обсягів торгівлі між двома країнами за підсумками минулого року.

Президент Азербайджану запросив Україну до участі в проєкті Південний газовий коридор.

Ільхам Алієв висловив вдячність Главі Української держави за створення сприятливих умов для відкриття Торговельного дому Азербайджану в Києві.

Окрема увага приділялася подальшому поглибленню взаємодії в енергетичній сфері.

Було засвідчено готовність сторін до подальшого розширення взаємовигідних відносин у тристоронньому форматі Україна–Азербайджан–Туреччина.

Глави держав наголосили на обопільній незмінній підтримці суверенітету і територіальної цілісності обох країн. Сторони обмінялися думками щодо підготовки Шостого засідання Ради Президентів України та Азербайджану у рамках планованого офіційного візиту Президента Азербайджанської Республіки в Україну.

Інтернет-представництво президента України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

«Бастіон миру на Землі», який є загрозою усьому цивілізованому світу

5 червня відбувся візит Путіна до Австрії. Як відомо, політичний естеблшмент цієї країни відзначається симпатією до Путіна. Очевидно, що саме тому Путін вирішив відвідати цю країну, прозондувати ґрунт для реалізації своїх планів, у тому числі щодо організації зустрічі з Трампом. Нагадаємо, що останній офіційний візит до Західної Європи він здійснив у липні минулого року до Фінляндії. Напередодні візиту Віце-канцлер Австрії та лідер правої Партії свободи Хайнц-Крістіан Штрахе закликав припинити санкції Євросоюзу проти Росії. «Настав час покласти край цим болісним санкціям та нормалізувати політичні та економічні відносини з Росією», - сказав Штрахе.⁹

Хоча, як австрійський канцлер Куртц, так і президент Александер ван дер Беллен заявили, що Австрія у питанні санкцій проти Росії **діятиме у згоді з Європейським Союзом, це не означає що Австрія не буде прагнути більш тісної співпраці з Путіним і тим самим пробачати агресію в Україні та анексію Криму.**

У свою чергу Путін заявив, що «санкції є шкідливими для всіх». У Twitter Ван дер Беллен написав, що **Австрія буде працювати над зміцненням діалогу з РФ під час свого головування в ЄС, яке почнеться в липні.** «Багато регіональних і глобальних проблем можуть бути вирішені лише за участю Росії», - написав він.¹⁰ Такої ж думки притримується Італія. Прем'єр-міністр Італії Джузеппе Конте заявив, що його уряд буде виступати за перегляд існуючого режиму санкцій. **«Ми будемо підтримувати політику відкритості щодо Росії, яка в останні роки відіграє помітну роль у врегулюванні низки геополітичних криз»** - сказав Конте.¹¹

⁹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/3/7082550/>

¹⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/5/7082674/>

¹¹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/5/7082652/>

Політична партія «Нова Австрія і Ліберальний форум» (NEOS) та правозахисні організації звинувачують австрійський уряд у тому, що візит Владіміра Путіна до Відня підриває єдину загальноєвропейську лінію стосовно РФ.¹²

Проте, знайшлися й такі, які прийшли підтримати російського царя та влаштували демонстрацію біля президентського палацу. «Ми хочемо привітати тут російського президента і висловити нашу вдячність за те, що він у 2014 році врятував Крим від українських націоналістів», - заявила демонстрантка у футболці «Крим наш». Вона представилася активісткою організації «Російська діаспора Криму». Демонстранти махали російськими прапорами та тримали транспаранти, на яких називали РФ «**бастіоном миру на Землі**».¹³ **Таке криве дзеркало відображає сутність гібридної війни Росії проти Заходу. Адже цей «бастіон миру на Землі» розпочав війну проти Грузії, Молдови, України, веде внутрішню інформаційну війну проти власного населення і зовнішню проти всього цивілізованого світу.**

Разом з тим, судячи з деяких заяв Путіна, які він зробив у Відні, та згодом у Москві під час «Прямої лінії», ситуація не обіцяє бути кращою, особливо для України. Навіть більше, ситуація стає загрозливою і потребує швидкої реакції влади з метою превентивних дій. У інтерв'ю австрійському каналу ORF Путін зробив кілька заяв, які дають чіткі меседжі щодо України.

По-перше, для Росії важливо, щоб на території України не з'явилися нові комплекси протиракетної оборони, які б стримували російський ядерний потенціал.

По-друге, на запитання, що має статися, щоб Росія повернула Крим Україні, Путін відповів: «Немає таких умов і бути не може... Крим отримав незалежність не в результаті вторгнення російських військ, а в результаті волевиявлення кримчан на відкритому референдумі».

По-третє, Путін вважає, що Україна обмежує використання рідних мов для національних меншин, що ускладнює ситуацію в державі. Президент РФ згадав, що «ідеологи української незалежності, українські націоналісти ще в ХІХ столітті говорили про необхідність формування самостійної, незалежної від Росії Української держави. Але багато хто з них говорили про необхідність збереження дуже хороших відносин з Росією, говорили про необхідність формування незалежної української держави на федеративних засадах».¹⁴

По-четверте, вже в прямому ефірі «Прямої лінії» в Росії, Путін:

- пообіцяв «**тяжкі наслідки для української державності в цілому**» у разі спроби звільнити Донбас під час проведення чемпіонату світу з футболу;
- заявив, що росіяни і українці - це практично **один народ**, у якого спільне минуле і **майбутнє**;
- Росія має пройти шлях лібералізації у сфері отримання російського громадянства (для переселенців з Донбасу);¹⁵
- на запитання чому росіяни визнають президента Порошенка, в той час як Захід не визнає президента Асада, очільник Кремля сказав, що це цікаве запитання і натякнув, **що вони готові відмовитися від визнання президента Порошенка**;
- ну і традиційно, згадав Мінські домовленості, як безальтернативну основу врегулювання ситуації на Донбасі.

¹² <https://day.kyiv.ua/uk/news/050618-avstriyskyy-uryad-krytykuyut-cherez-vizyt-putina>

¹³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/5/7082656/>

¹⁴ <http://www.kremlin.ru/events/president/news/57675>

¹⁵ <https://ua.korrespondent.net/world/russia/3978312-pro-sohodni-i-zavtra-ukrainy-priama-liniia-putina>

Підсумовуючи відзначимо, Росія, не дивлячись на її міжнародні злочини, абсолютно не виглядає ізольованою, а більш навпаки, виглядає як світовий лідер, який здатен вирішувати глобальні питання та впливати на розстановку сил у світі. У той же час, інформаційна складова російської гібридної війни робить свою справу. **Країну, яка веде десятиліттями відкриту агресивну зовнішню політику називають «бастіон миру на Землі». А деякі політики ЄС готові зняти санкції і вважають Путіна світовим лідером. Виходячи з цього, Україні необхідно проводити ефективну комунікаційну політику у країнах ЄС з метою донесення правдивої інформації і про Крим і про Донбас.**

Висловлені погляди Путіна на «Прямій лінії» щодо України свідчать про те, що він вбачає Україну як частину Росії, не визнає ні етносу, ні державності, ні Президента. Федералізація – це перший крок до поділу України. Знищення України як держави, є головною метою Кремля, у регіональному вимірі. Отже, виходячи з таких цілей Росії, керівництво України має бути готове до реалізації оборони країни, адже не дарма Путін говорив про те, що для РФ неприйнятно, щоб на території України з'явилися комплекси протиракетної оборони. Схоже, що готується план нового наступу, і не виключено, що Росія при цьому буде застосовуватиме авіацію. Україна пам'ятає події, які відбулися після Олімпіади 2014 року. Це ж саме може повторитися і після проведення Чемпіонату світу з футболу. Країнам Європи слід теж розуміти, що прийняття диктату і умов Путіна, це є початок деструкції у самій Європі, наслідки якої, не прийдеться довго очікувати.